

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIV.

„Gazeta“ este în vânzare și
Abonamente pentru Anstro-Ung
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumă la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
La administrație, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe
trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dăruitul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu esemplar 5 cr. v. a. s. s. s.
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 219.

Brașov, Joi, 3 (15) Octombrie.

1891.

Nou abonament

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Octombrie 1891 st. vechiu
s'a deschis nou abonament, la care în-
vîtam pe toți amicii și sprîlăitorii țării noastre.

Prețul abonamentului

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 8 fl.
pe șase luni 12 fl., pe un an 18 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei
luni 10 franci, pe șase luni 20 franci, pe un
an 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 2 fl., pe
șase luni 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe un an 8
franci, pe șase luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor și
mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou
să binevoască a scrie adresa lămurită și
a arăta și posta ultimă.

Administrația „Gazetei Transilvaniei“.

Patriotismul la noi.*

I.

Nicăiri în lume nu se face a-
tăta vorbă de *patriotism*, ca la
noi, și nicăiri în lume nu se comi-
tă mai multe abuzuri, nelegiuiri
și fapte dejositoare în numele pa-
triotismului, ca la noi.

De se adună la oaltă 2—3
„patrioți“, se bea și se mănâncă
în numele patriei; în adunările
sătesci, învățătoresci, confesionale,
comitatense, până sus la dietă,
vorbirile gemu de patriotism; în
cârciume, îndată ce se înfierbântă
capetele, discușiunile se învîrt
totu pe lângă patriotism, ba chiar
și epistolele private se încheie cu
„salutare patriotică“.

Legile existente, începîndu dela
ministru până la cel mai flămînd
scriitorășu de notar, se es-
plică, se succesc și se calcă fără
șovăire „în sensu patriotic“, pu-

*) Acestu articolu îl primim dela unu
vechiu amic alu nostru. — Red.

nîndu-se acestu „sensu patriotic“
mai pe susu de tôte legile.

La noi nu există decăt o sin-
gură lege: „salus reipublicae“,
sub care în sensu maghiar se în-
țelege *maghiarisarea*.

În dietă, deputații pretîndu
dela miniștri, ca să reguleze cur-
tea, armata etc. „în sensu patrio-
tic“, se ia și se atace autonomia
eclesiastică „în interesu patrio-
tic“, aplaudă orî ce măsură
ilegală a miniștrilor, decăt aceea
e luată „în spiritu patriotic“; stu-
denții facu tîmbălăuri, demons-
trațiuni, ba chiar și scandale și
dau minte dietei, aruncă cu petri
în adunări populare și spargu fe-
reștri „în indignațiunea lor
patriotică“; chiar și cismariulu te
privesce peste umeri, ba pte te
îndrumă chiar la ordine, decăt
în înalta lui prezență cutezi a
vorbi altmintrelea, decăt ungu-
resce.

Mulțime de caractere mise-
rabile mințesc în numele patrio-
tismului, acasă și denunță în pu-
blicu, orî în ascunsu, rîsbunân-
du-și și căștigîndu-și astfelu pâne,
favoruri și protecțiune.

Învetații desvöltă sciința „în
sensu patriotic“, istoricii falsifică
faptele — a la *Hundsdoerfer* — „pe
calapodulu patriotic“, statisticii
formulează statistice „în interesu
patriotic“ etc. etc.

Vedem așa-déră, că patriotis-
mulu în țera acêsta a ajunsu la
culme, ba a trecut chiar la de-
liriu.

Și ce înțelegu ômenii acêstia
sub patriotism? — Nimicu alta,
decăt *maghiarisarea*, *maghiari-
sarea* cu totu prețulu și până în
fundulu pămîntului.

Cu câtu pretîndu și storcu
acêști „patrioți“ mai multe drep-
turi, favoruri și avantagii pentru
limba și rassa maghiară și cu câtu
restringu mai multu în drepturile
loru pe celelalte naționalități, cu

atât se credu mai bun și mai
marî patrioți.

Nicu prin minte nu le plesnesc
acêstoru maghiarisatoru, că patrio-
tismulu adevăratu constă în atra-
gerea firăscă cătră pămîntulu, unde
te-ai născutu, unde te susținu și
unde zacu osămintele moși-stră-
moșiloru ței. În Elveția, pentru
esemplu, Germanii, Francesii și
Italianii ni dau o viuă dovadă
despre ceea ce va să dîcă adevă-
ratulu patriotismu, căci deși aceste
popore trăsescu în nemijlocită a-
propiere de conaționalii lor de
prin țerile vecine, ei nu tindu a
se rupe de patria lor, de care-i
légă o iubire instinctivă și suntu
gata în totu momentulu a-și vîrsa
sângele pentru libertatea și inde-
pendența ei.

Da! Elvețienii sunt patrioți
adevărați și ceea ce în deosebi ci-
menteză patriotismulu lor, este
egala îndreptățire a cetățenilor în
înalta legi, ér legea este expresiunea
fidelă a voinței și a binelui co-
munu alu tuturor cetățenilor de-o
potrivă.

Este ôre și la noi așa?

Voci asupra visitei

Românilor Ardeleni la Praga.

„Agenția Română“ din București
comunică următoarea telegramă, pe
care o vedem reproducu în tôte
foile românesce de dincolo:

„Praga, 10 Octombrie. Tôte foile
publică darea de sémă a banchetului,
care s'a datu în onôrea Românilor din
Transilvania.

„Declarațiunea d-lui Mureșianu, di-
rectorul „Gazetei Transilvaniei“, a pro-
dus o bună impresiune. Acêstă decla-
rare dîce, că decăt solidaritatea Slaviloru
din monarhia tînde la libertatea și la
drepturile egale ale poporeloru, Ro-
mânii sunt gata să le întîndă mâna.

„Studentii cehi au făcutu erî o ova-
țiune entusiastă d-lui Mureșianu, care
fusese invitatu la o ședință a societății
literare.“

„Românulu“ primesce dela d-lu
Dr. Ioan Urban Jarnik, profesor
de universitate și membru alu co-
mitetului esecutiv alu esposi-
ției din Praga, următoarea cores-
pondență:

Praga, 10 Octombrie 1891.

Dorința, ce am exprimat'o în scri-
sorea mea din urmă, s'a și împlinit: am
avutu plăcerea de a saluta, deși nu unu
trenu întregu, dîr unu număr destulu
de însemnatu de Români, veniți anume
cu scopulu să vadă și să admire es-
posițiunea noastră jubilară. Pe căți-va dintre
ei îi cunosceam de mai mulți ani, din
vremea petrecerei mele în Ardealu, și
era pentru mine o deosebită plăcere să
le întorc celu puțin o parte din aten-
țiunea, cu care m'au întîmpinat acum
15 și 12 ani în părțile frumoșe ale Ar-
dealului. Conducătorulu escursiunei însuși,
d. Dr. Aurel Mureșianu, imi era bine cu-
noscutu de atunci. Să înșiră numele tu-
turatoru participanților n'ar fi bine, fi-
indcă așa pierde spațiulu pentru alte
șcîrî interesante; destulu, că au fostu vr'o
30, între ei două dame.

Sosirea lor a fostu fixată mai în-
ainte pe Duminecă 4 Octombrie, s'a amă-
natu însă pentru a doua dî, ceea ce era
de regretat, și étă de ce: Duminecă era
dîua împăratului, și se sîrbătoria la es-
posiția în modu strălucitu. De aceea au
și venit vizitatorii cu grămada și în-
trarea Românilor s'ar fi făcutu față cu
vr'o 55.000 ômeni; în locu de Duminecă
ôșpeții noștri sosiră Lunu, 5 Octombrie, la
3 ôre 42 minute cu trenu expresu din
Viena la gara lui Franciscu Iosifu. De
față au fost d-nii dr. Pic, dr. Podlipny, cel
din urmă ca delegat alu clubulu tine-
riloru cehi, și neînsemnata mea persônă.

O primire oficială nu se făcu, fiindcă
dela o vreme așa primiri au fostu oprite
din partea poliției. Dr. Podlipny îi invită
chiar atunci să asiste sêra la represen-
tația din Teatrulu Naționalu cehu,
unde era să se dea pantomima: „Fiulu
pierdut“ și opera „Cavaleria rustică“. A
doua dî la 11 césuri ôșpeții noștri în
12 birje se duseră la esposiția, unde fură
primiți de doi membri ai comitetului
esecutiv, domnii Bondy și Sedlák, din

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Călătoria la Schandau.

O istoriă în epistole, 1810, de Theodor Körner.
(Fine.)

Isidora Iosefinei.

Încă puține cuvinte, draga mea Io-
sefină, și apoi încheie dîua de astăzi.
Suntu foarte obosită; am mersu prea
multu și ochii voescu în continuu să
mi-se închidă. O, așa avé să-ți spunu
atâtea lucruri minunate și frumoșe des-
pre partia de astăzi; tu nu soi nimic, că
căt de adencu m'a cuprinsu și m'a miș-
căt privirea de pe Winterberg spre
Boemia. Am statu deja pe teritoru străinu
departe de tine și de lumea tineretelor
mele frumoșe.

De-asupra Winterbergului am înțel-
nitu pe unu tîneru de cultură tare inte-
resantă. Elu ne salută cu multă bună-
oînță și privi lungu în urma noastră.
După aceea plecă pe Elba în urma nōștră,
și-mi deveni de totu curiosu, când
tatălu meu mă rugă pentru o cântare.
Cugetulu, că străinulu trebuie să audă, mă

înfică tare, dîr totuși în fine prin ar-
monia dispozițiunei mele cu a naturei,
eram adencu mișcată. — Dîr destulu,
măne mai multu. — Străinulu locuesce
lângă noi.

Lichtenfels lui Willmar.

Willmar, Willmar! Dimineta frumō-
sei mele vieți se arată, celu mai sântu
sentimentu, sentimentulu unei iubiri no-
bile se destéptă în mine; dîua de astăzi
a ruptu ghéța de pe inima mea, și recea
sofisteriă ticăloșă asupra celui mai înaltu,
ce pămîntulu ne oferă, trebuie să fiă
învinsă de vocea internă mai bună, de
presimțirea unei fericiri mai înalte.

Nu mai înțelegu, cum am pututu și
cum așa puté esista fără de acêstă con-
vingere, fără de acêstă însufățire pentru
celu mai sântu din lume. Decăt de altă-
dată cu supunere nemângăiată m'am pre-
datu de bună voință voinței tatălu meu
și impresiunilor lunei eterne acum simțu
în mine puterea, de a-mi apăra vitejeșce
și cu tótă hotărîrea speranța într'unu
viitoru frumosu și libertatea inimei;
simțu în mine puterea și suntu firmu
decis de a nu-mi mai petrece cea mai

înaltă fericire a vieței mele totu cu
glume. Cu câtu mă convingu mai multu,
că bunulu meu tată voia așa de multu
să mă fericéscă, și că numai din iubire
față cu mine a întreprinsu toți acei pași,
cu atăt mai tare trebuie să rămănu pe
lângă hotărîrea mea, ca să nu-i dau ansă
la vre-o cîntă, carea l'ar chinui grozav, și
când ar vedé, că așa fi jertfitu dorinței
sale fericirea vieței mele.

Sunt decisu; mirésa mea nu pot
și nu o voi lua în cîșetoriă, căci nu
vréu s'o înșel; și decidă acum Isidora
asupra mea, după cum voiesce. A ace-
steia este inima mea și a acesteia va fi
pentru veoiă. Aceleia îi potu întinde nu-
mai o mână rece și golă, nimicind prin
acêsta viitorulu ei și alu meu; și ce chinu
ar fi pentru mine, decăt ea ar merita o
sôrte mai bună, o inimă plină de iubire
sinceră și arțetore în timpu ce eu așa
jertf-o unorî împrejurări josnice?

Nu, nu, decăt nu pot fi fericitu,
celu puțin vréu să fiu dreptu și să-mi
susținu credința...

Tôte schimbările acesteia marî din
inima mea, cari decidu asupra fericirii

séu nefericirii vieței mele, ard, ce e
dreptu, numai de astăzi în inima mea,
dîr eu credu în eternitatea sentimentulu
meu, eu credu presimțirii frumoșe din
peptulu meu.

Eram deja de o ôră pe Kuhstall,
străbătusem tôte părțile acestei minu-
nate peșteri uriașe și m'am delectat
în avêntulu utezat, cu care aici na-
tura voiesce să intréa romanticitatea,
— când étă audu pe Isidora că vine cu
ai séi. Chipulu ei întréa nôpte mi-a
însufățit visurile mele și cugetulu de a
o vedé acum, așa de iute și într'o li-
niște atăt de frumoșă, mă umplu cu
un felu de sîală, de perplexitate, pe
care nu mi-am pututu esplica. Iute am
urcatu deci strîmțorea, care ducea pe
cea mai înaltă stîncă. Să fi auditu, cu
ce sonuri plăcute salută Isidora frumōșă
lume, ce i-se deschise aici. Ca nisce to-
nurî de harfă imi răsuna glasulu ei și-mi
era nespusu de dragălașa copilă. De-odată,
la intrarea în strîmțorea, am audit'o, cum
ruga pe tatălu ei să-i ajute ca să se
urce, pentru ca să potă cu atăt mai

carl celui din urmă îi felicită în limba cehică, pe când subsemnatul, totuși din însărcinarea comitetului executiv, rosti către ei câteva cuvinte în limba română. Răspunzându-lă această, d. Dr. Mureșianu începu cu câteva cuvinte cehice, după care își continuă discursul său românesc. Se înțelege, că totuși ce s'a vorbitu cu ocaziunea această, fu reproduș a doua și în jurnalele din Praga în traducere.

După asta i-am condus pe iubiiți oșpeți ai noștri prin expoziția și m'am convinsu încă-odată despre fapta, că nimenia, care n'a văduț'o cu ochii săi, nu și-a pututu face o idee despre întinderea și bogăția ei, va să dăcă, expozițiunea noastră întrece toate așteptările. Așa și fântâna luminosă este după o părere comună cu multu mai măreță și uimitore, decâtu fusese cea din Parisu.

A doua și dimineața, am dusu pe toți să vadă ceva și din Praga, căci din toți abia doi cunoseau capitala Boemiei. Ne duserăm înainte de toate la primăria, unde ne servi de ciceroni prof. de univers. și archivistul orășenesc d. dr. Emler; am avut ocaziunea să vorbim și cu primarul d. dr. Šolț și cu fisicul orășenesc d. dr. Záhör. După aceea mersemăm cu toții la Hradcín, unde vizitarăm biserica metropolitană a sf. Vit și castelul regal, unde ne interesa cel mai multu odaia, în care avu locu cunoscuta scenă a aruncării din ferestri a nobililor Slavoi și Martiniț, fiindcă asta fu începutul războiului de 30 de ani. De aci, după dorința mai multora, ne duserăm în palatul vestitului comite de Waldstein (său Wallenstein), în care o parte a palatului s'a conservat întocmai așa, cum fusese odinioară, pe când petrecea acolo renumitul belliduo. După prânđu, o parte, fiindu însoțit de d. dr. Pic, se duse la expoziția, pe când pe alții îi duceam eu la turnulu de privelisce, anume construitu acum două luni pe creștetul muntelui Petrin (său alu s-flui Laurent), ca de acolo să se vadă nu numai Praga întregă, ci și împrejurimea la o depărtare foarte mare. La urmă suindu-ne în birje ne duserăm să vedem unul dintre suburbii din Praga, Vinohrady, un oraș minunat, care s'a zidit întregu în decursul de 15 ani cei din urmă. Praga însăși are la 180.000 locuitori, pe când suburbiile cu câteva comune de totu vecine au mai multu de 190.000. Să ne închipuim, că într'o și, unde populația va mai fi crescută, toate aceste se unesc, vom avea o Pragă de 400.000 de locuitori, ceea ce e de siguru însemnat. Pote va fi interesant și nu cunoscut din partea cetitorilor stimabilului organu alu d-stră, cum-că din aceste 380.000 locuitori din Praga și împrejurimea, 84.2 la sută sunt

Cehi, 12.5 la sută Nemți și 1 la sută naționalități diverse.

Miercuri seara oșpeții noștri fură invitați din partea cător-va bărbați politici de aci la un banchet, unde s'au ținutu mai multe toasturi, pe cari nu le reproducu aici, fiindcă se voru afla tipărite în „Gazeta Transilvaniei“ din Brașov. Destulă că în ciuda deosebirii în sânge și limbă, s'au găsit mai multe puncte de atingere între interesele amanduror națiunilor și înțelegerea această își află expresiune în discursurile din amândou părțile. A doua și partea cea mai mare a plecatu, pe când cei rămași se mai duseră la expoziția; cel din urmă plecă conducătorul însuși, d. dr. Mureșianu, care mai vrea să facă ași o excursiune afară din Praga și ne va părăsi noaptea. Până a nu pleca, d. Mureșianu făcu mai multe vizite, între altele, urmându unei invitări, vizită și societatea literară-oratorică de studenți boemi „Slavia“, unde i-se făcu o primire foarte simpatică și cordială.

Nu e de tăgădui, că visita această ne-a făcutu o mare plăcere și ori ce om nepreocupat trebuie să concedă, că așa vizite reciproce numai folosu pot să aducă diferitelor națiuni din vastul imperiu habsburgic. S'ar putea chiar statu, că într'acesta este unicul mijlocu de salu pentru mai multe națiuni după devisa: „Să ne cunoșcem și vom fi“. Este deci bine, că se va păstra și pentru viitoru o aducere aminte de visita aceea: toți participanții adevă Marțea trecută s'au fotografat pe treptele din dosul palatului de industriă. Au binevoit să mă pună și pe mine în mijlocul lor și e interesant, că cu ocaziunea această chiar și fotografulu a dat'o pe românesc, limbă pe care petrecându acum 15 ani la Brașov, o învăț în căt-va timp.

La urmă să-mi fie permis a exprima la locul acesta încă-odată mulțumitele cele mai cordiale pentru visita cu care ne-au onorat conaționalii d-vostre, nefiindu-se de ostenele unei călătorii așa de lungi și de obositoare. Să trăiescă!

Dr. Ioan Urban Jarnik.

CRONICA POLITICĂ.

— 2 (14) Octomvre.

— Se scie, că după adunarea „Kulturegyletului“ în *Mureșu Oșorheiu*, contele *Apponyi* a ținutu o întrunire la contele *Eugen Lazar*, a partizanilor săi, în care s'a vorbitu despre programul partidei național-liberale. Concluziunile acestei adunări se reasumă în următoarele 4 puncte:

Cel dintău privește cestiunea de drept public, care își află baza în articolul 12 de lege din 1867, care însă

oconcede satisfacerea cerințelor importante naționale. Punctul alu doilea se referă la cestiunea religioasă, punctul alu treilea se referă la reforma administrațiunei. Punctul alu treilea se referă la politica economică, și cu deosebire la politica privitoare la căile ferate.

— Diarul „Neue Freie Presse“ vorbindu despre demonstrațiunile studenților din Budapesta în contra ministrului Baross, dăce că astfel de demonstrațiuni de stradă sunt de regulă prevestitorii esceselor parlamentare. În adevăr opoziția se pregătește pentru un asalt, ce va fi arangiatu cu ocaziunea răspunsului ministrului-președinte în afacerea *Uzelac*. Și procederea poliției față de studenții demonstranți și față de câțiva deputați opoziționali, ce se aflau pe piață, unde s'au înscenat demonstrațiunile, voru fi aduse cătu de curându în dietă, ca obiecte de interpelețiune.

— Cu privire la cestiunea *Dardanelor*, scriu diarele englese, că ambasadorul rusesc din Constantinopol *Nelidov*, voiesce să-și mărească succesele obținute până acum, prin aceea, ca el să primescă dela Sultanul *asigurarea*, că la viitorul războiu european, Turcia va observa cea mai strictă neutralitate. Ambasadorul nu cere unu tractat formal, el doresce numai o simplă declarațiune în forma unei epistole, pe care Sultanul va avé să o dea său lui său Țarului și în care să se dăcă, că Turcia nu va lua parte la războiul viitoru european. — Scirea această o lăsam în sarcina foilor englese.

— Diarul „Svoboda“ publică unu rescript alu prințului *Bulgariiei* către domnul *Toneff*, ministru alu justiției, care și-a datu dimisia. Rescriptul exprimă părerile de rău ale A. S. și recunoscina sa pentru zelul, activitatea și patriotismul desfășurat de d. *Toneff*. Prințul speră să găsească totu-deuna în această devotamentulu și credința de care i-a datu probă în continuu din ziua când ca președinte alu mării Adunări i-a adus actul de alegerea sa la tron.

— Mișcarea revoluțiunei din China ia din ce în ce dimensiuni totu mai mari, ea nu se întinde numai asupra coloniilor europene și asupra misiunilor, ci ea e îndreptată directu în contra guvernului. Așa o telegramă din Singapore a diarului „Times“ anunță că în împrejurul ținutului *Amoy*, a izbucnit în 27 Septemvre o răscolă. Poporațiunea chineză iritată prin abuzuri fiscale la liferarea de sare au ucis mai mulți mandarin. Răscolă însă a fostu înăbușită printr'unu detașamentu de 1000 de soldați trimiși din *Amoy*.

SCRIRILE ȚILEI.

— 2 (14) Octomvre.

Venătoare la *Gurghiu*. Din cerouri bine informate se comunică scirea, că *Alteța Sa* principele *Francisc Ferdinand d'Este*, moștenitorul presumpțiv alu coronei, va veni încă în decursul acestei luni la *Gurghiu* pentru a întreprinde o venătoare de urși. În castelul dela *Gurghiu* se și facu pregătirile de lipsă pentru acestu scop.

Patriarchul sârbesc *George Brancovic* va primi de curându — dăce *Gross-Kikindaer Zeitung* — marea cruce a ordului S-tului *Stefan* și cu o cale și diploma de nobil maghiar. Această distincțiune i-se va conferi probabil după terminarea sinodului-episcopesc. Numita fôia comunică această scire pe temeiu unor informațiuni câștigate din isvore demne de creșământu. — Va fi și această vr'unu contractu.

Supus austro-ungar estradat. Cetiim în „*Timpul*“: *Consiliul de ministri*, în ședința de ieri, a aprobatu estradarea supusului Austro-Ungar, *Emanoil Zanone* condamnatu de trib. din *Trieste* la 10 luni de reclusiune pentru deturnare de fonduri publice. *Zanone* este arestatu la *Brăila*.

Brumă. Din *Turda* se scie, că pe acolo a căduțu țilele acestea brumă mare, care a făcutu mari stricăciuni la vie.

Varșovia este unul din orașele Rusiei unde populația creșce în modulu cel mai repede. Resultă din o lucrare statistică, publicată de municipalitatea, că la 1 Ianuarie 1890 acestu orașu număra 455 852 locuitori, dintre cari 274,000 catolici. În cursul anului 1890 această populația a crescutu cu șecce mii de locuitori.

O dramă pe mare. Din *Anvers* se scie cu data de 10 l. c.: Diarul „*Pre-curseur*“ anunță o îngrozitoare dramă pe mare. Corabia „*Ellen*“, perđuendu direcțiunea vântului, a rătăcit 12 țile pe mare. Hrana li-se sfirși matrozilor de pe corabi și nouă dintre ei periră de fôme între chinurile cele mai grôznice. Unu singuru matroz, care era aproape să móră de fôme, a fost scăpatu de matrozii unui vaporu.

România și Tripla-alianță.

— „*Kreuzzeitung*“ publică unu nou articolu în cestiunea atitudinii României față cu tripla alianță. După ce acuză pe bărbații de statu austriaci de-a avé o politică de duplicitate, de întârziere și de esperimentări neclare, fôia germană

bine privi jos în frumoșa vale. Atunci inima mea începă a bate cu vehemență.

Când am văduțu această statură subțire, albă, urocându strimțore stâncosă, m'am retrasu după unu tufșu și acolo așteptam venirea ei. Ea se sui singură — celoralaltă pote li-va fi fostu grôză de a intra în această strimțore — și cu o privire plină de iubire infinită și de nevinovăția, ea pășia tare veselă înaintea frumoșei naturi. Încă câteva momente rămase ca neconturbată, privind liniștită la farmecele ținutului; când eu pășii de-odată înaintea ei. În perplexitatea mea abia am pututu rosti câteva cuvinte. Ea se spăria îndată ce m'auzi vocea și roși când mă vădu. Dér în curându s'a reculesu și-mi vorbia așa de frumos, așa de inocent și cu atăta pătrundere despre această natură puternică, încātu mă răpi cu totul și după puținu timp mi-se părea, că aș fi trăit deja de mulți ani în societatea ei și i-aș fi rudeniă de aproape.

În fine, bătrâni chemară pe ficia lor și eu am petrecut'o până la ei. Tătu fetei m'a primitu așa, preoum pri-

mescu o cunoscință făcută din întâmplare, noi însă vorbiam multu despre o a doua întâlnire a noastră.

Dér nu pot și nu vreu să-ți nareză așa pe larg și pe lungu totul! Erau ore prețioase, a căroru reamintire mă pot făce cel mai fericit muritor; pe hărtia însă e așa de slab și așa de rece espus.

Pe scurt, m'am reintorsu cu ei, am cinat cu ei și imi era permis a vedé, a auzi și admira pe *Isidora* în totu momentul. Ce copilă, ce ânger! Încă nu sou în adevăr, cine sunt, ei nu m'au întreatu de nume, și așa mi-se păru și mie neouviincios a întreba de numele lor; dér atăta am înțelesu, că și ei vor merge la *Dresda* și cum se pare pe timp mai lungu.

Isidora, ființă dulce și cerescă! Simtu adencu în inima mea, că noi ne-am aflatu pe veci! Când ochiul ei plin de viață, așa de greoi și totuși așa de limpede se așintia asupra mea, oh! atunci numai decâtu i-aș fi căduțu la picioare! *Isidora! Isidora!*

Isidora Iosefinei.

Buna și draga mea *Iosefină!* Oh!

bine am presimțit eu, că cu despărțirea de tine și de iubita noastră mânăstire, trebuie să-mi iau rămasu bun și dela liniștea sufletului meu. Crede-mă, scumpă soră, *Isidora* ta va deveni nefericită, foarte nefericită! Și acum n'am pe nimenia, căruia să-i pot spune totul, oh, tu ești liberă, și cu toate că iubesc pe tata și pe mătușa așa de mult, lor totuși nu li-aș pute spune totu, ce am la inimă pentru tine. Oh, decât m'ai pute sfătu și ajuta. Ascultă deci dragă fată.

Pe *Kuhstall*, unde astăzi am călătorit duce o strimțore din peșteră printre stânci până susu, de unde ai o priveliște plăcută în vale. Tata și mătușa se temeau de strimțore și astfel m'am suitu numai singur.

Cum mă delectam în frumoșa lume; deodată pășesc străinulu de ieri spre mine și începe a-și exprima bucuria pentru reintălnirea noastră. Eu am roșit, căci chipulu său imi fusese de totu viu înaintea inimei întrăga noaptea și de aceea la început eram așa de perplexă, încātu imi era greu să răspund. Dér în curându ne-am făcutu mai de aproape

cunoscuți; elu vorbia așa de frumos așa de potrivit, așa de cu sentiment; — încă n'am auțit nicu-odată așa vorbindu. Erau totu cugetele mele, ceea ce elu le dăcea, dér toate erau așa de limpede, multu mai limpede, de cum le aveam eu.

În fine ne chiamă tata în jos; părea că și tata și mătușa află plăcerea în străinu. Tata ilu invită să mergă cu noi înderăt și în curându elu deveni pentru noi ca unu vechiu amic. Avea în esteriorul său ceva cutezat, bărbătescu, nise ochi întunecați și o statură nobilă înaltă. Decă imi închipuescu față cu elu pe vărulu meu, care pentru moștenirea mea vrea să mă ia în căsătoră, mă cuprind fiori.

Oh, eu nu trebuie să vedu pe frumosulu străinu mai de multe-ori, căci altfel n'am putere, de a-mi jertfi inima dorinței părintesc. De aș pute fi acum erăși în brațele tale, în zidurile liniște ale mânăstirei noastre, aș voi să consum din amintirea acestor țile ani de alungulu și aș voi să fiu, decât nu fericită, totuși liniștită.

Sărmană *Isidora!*

dice, că Rusia are „misiuni“ în Orient, ea are simpatii până în inima monarhiei Habsburgilor și numai țările loquite de Români îi stau în cale. Dacă însă Rusiei îi va succeda a trage în sfera sa și pe Români, poziția Austro-Ungariei ar fi sdruncinată. Rusia va căuta să der a câștiga pe Români cu sila sau cu promisiuni. Cu astă ocaziune „Kreuzzeitung“ arată din nou marea importanță a elementului românesc și de aceea cere, ca „cei din Viena să-și viă odată în fire și să vadă, că o alianță sinceră cu România e posibilă numai când pretențiunile celor 3 milioane de Români din Austro-Ungaria, vor fi satisfăcute.“

„Nu e nevoie de desfacerea dualismului ci se cere, ca Corónă să pretindă dela Maghiari observarea strictă a pactului din 1867. Acestă pactă nu dă maghiarilor dreptul de a părăsi de facto legea de naționalitate, de a atinge autonomia bisericilor naționale române, de a maghiarisa gimnaziile române, de a răpi copiii nemaghiarilor dela etatea de 3 ani și a-i infunda în asile de maghiarizare interconfesionale, dându-i pe mâna învățătorilor jidane și de a face iluzoriu dreptul de votă politică a 4000000 de Slavi, Români și Germani, prin regulamente ne mai audite.“

„Când odată aceste nelegiuiri ale Maghiarilor vor fi înlăturate, cele 10 milioane de cetățeni vor fi patrioți entuziaști ai monarhiei, er' România, dice „Kreuztg.“, va scoi atunci pentru ce se-și dea sângele și averea sa în luptă cu Muscalii.“

„Magyar Egyesület“.

Acesta este titlul unei Reuniuni de maghiarizare din Budapesta despre care am vorbit în articolul nostru de fond, din numărul de ieri:

Reuniunea acăsta s'a constituită Dumineca trecută și programul ei de acțiune îl indică „Budapesti Hirlap“ în următoarele puncte:

1) Reuniunea va stăru, ca pretutindenea, în locuri publice și în cercul familiar, să se vorbească numai unguresce.

2) Acasă și în cafele să se cetească și să se procure numai diare maghiare.

3) Publicul să mērgă a-și petrece numai acolo, unde audă artă maghiară, unde sunt salutați și serviți pe unguresce.

4) Să se facă comande numai la industriași maghiari, să se spriginască numai industria și industriași maghiari patrioți față cu străinii, cari nu voesc să se maghiarizeze.

5) Să se cumpere numai în prăvălii maghiare, er' cine pune deasupra prăvăliei sale firmă germană, la acela membrii reuniunii de maghiarizare să nu între; cine trimite Maghiarilor anunțuri, scrisori, inserate și conturi germane, dela

acela Maghiarii să numai cumpere nimic.

6) Membrii reuniunii vor luca în spirită patriotică națională în politică, în municipalitate, în biserică, în reuniuni, în societăți pe acții și pretutindenea, unde poziția și influența le deschide terenul pentru a întări stăpânirea limbii maghiare în viața socială a capitalei maghiare.

Din incidentul inaugurării, toate foile unguresci din Budapesta aduc în fruntea lor articole în cari glorifică „capitala maghiară“ și laudă scopul „sublim“ al Reuniunii pentru maghiarizarea ei. Reuniunea s'a constituită în 11 Oct. n. și deja la constituire a avut peste 3000 de membri. Statutele cuprind între altele și următorul punct: Membru pōte fi totă omul care se declară de maghiar, fiă el bogat, sărac, bătrân ori tiner, fiă el jidan ori creștin, locuiesc el în Budapesta ori macar în care unghiu al imperiului maghiar, căci maghiarizarea Budapestei nu este numai un interes al capitalei, ci al țerei întregi, al „națiunii“ întregi.

După cum anunță „Fővárosi Híradó“, spriginitorii și redactorii diarelor germane din Budapesta au ținut o conferință, în care s'au consultat asupra pozițiunii ce vor trebui să iee Germanii față cu mișcarea pornită de numita reuniune.

Căsătoria principelui Ferdinand.

În cestiunea căsătoriei principelui Ferdinand cu d-șora Văcărescu, „Wiener Allgemeine Zeitung“ publică următoarea telegramă, ce dice că a primit-o din Bucuresci:

În cercurile inițiate se afirmă, că fiul cel mai tiner al prințului Leopold de Hohenzolern, prințul Carol Anton va sosi în Bucuresci și că va lua serviciu în reg. 3 de liniă, care aparține moștenitorului corone în calitatea sa de căpitan. Acăstă împrejurare e pusă în legătură cu pretinsa intențiune a moștenitorului tronului de a renunța mai bucuros la tron, decât la mâna d-șorei Văcărescu, cu care moștenitorul tronului a avut de curând o întâlnire la Paris. Prințul Carol Anton este astăzi în vârstă de 23 de ani și e oficer prusian de ulani.

Diarul „La France“ spune și el, că prințul Ferdinand a avut o întâlnire la Paris cu d-ra Văcărescu și că este dispusă a renunța la Tron pentru a se pute căsători cu dânsa.

D. general Florescu, care a sosit Sâmbătă seara în Bucuresci a declarat cu privire la cele spuse de d. Enăchiță Văcărescu unui ministru, că proiectul de căsătorie al prințului Ferdinand cu d-șora Văcărescu este de mult și definitiv părăsit.

Președintele consiliului a afirmat, că prințul Ferdinand n'a mers o singură zi la Paris, ci că a fost mers la manevrele armatei germane.

Telegramele „Gaz. Trans“.

(Serviciul biroului de cor. din Pesta).

Monza, 14 Octomvre. Ministrul rusesc de externe Giers, îndată ce a sosit a fost primit de regele. Apoi luă parte la dejunul dat de Majestatele lor. După aceea plecă cu prim-ministrul Rudini și cu ambasadorul rusesc Vlangu la Milan.

Roma, 14 Octomvre. Scirea, că lui Giers i s'a arătat în Monza tractatul triplei alianțe, e cu totul născocită. Intrevederea acăsta se referă la afacerile politice economice.

Berlin, 14 Octomvre. După părărea cercurilor politice de aici, întrevederea lui Giers cu Rudini e numai o vizită de curtoasiă. Unele foi își exprimă bănuiala, că Giers face intrigi în contra triplei alianțe. Cercurile oficioase sunt de parte de astfel de bănueli.

Țarul sosese aici în 20 și în 26 Octomvre.

DIVERSE.

Morte aparentă. Din Petersburg se scorie: Emilia R... fiica unui comerciant bogat din Riga, suferă din cea mai fragedă copilărie de o bolă periculoasă de plămâni. De-odată, bolă se agrava, Emilia cădă la pat și, Dumineca trecută — așa cel puțin credeau toți — ea își dădă sufletul. Jalnicii părinți, puseră cadavrul pe un catafaloc frumos și fiesară înmormântarea pe ziua de Mercuri. Rudele și cunoscuții familiei veniră în ziua hotărâtă și preotul cetă rugăciunile obișnuite. Căiva tineri se apropiară apoi de sicriu, pentru a-l duce la carul funebru. Unul din ei se plecă pentru a depărta o lumină de ceară, care ardea la căpăteliul sicriului și lăsă din greselă să cadă câteva picături de ceară ferbinte peste obrazul repositiei. În momentul acesta „morta“ deschise ochii și se ridică speriată din sicriu. O panică imposibilă de descris cuprinse pe asistenți. Ei năvăliră afară din odăi și, numai cu greu, preotul reuși să-i liniștescă. Fata înviată din morți se simte slabă și, după părerea medicilor, nu se găsește cel puțin pentru moment, în nici o primejdie.

Rău înțeles. Actorul: De ce m'ai făcut să mă opresc în rolul meu? Suflerul: Îmi strigai în continuu: *Tu și miserabile.*

Legătură telefonică cu Europa. Electro-technicul Graham Gray din Boston, după cum anunță un ziar din New-York, a aflat prin experimente, că o legătură telefonică cu Europa este împreună cu succes și pe lângă aceea e și mai ieftină ca o liniă telegrafică. În loc de sârme de cupru voese Gray, să introducă sârme de oțel și de fier.

Cursul pieței Brașov.

din 14 Octomvre st. n. 1891.

Banknote românești	Cump. 9.26	Vând. 9.29
Argint românesc	9.20	9.25
Napoleon-d'or	9.26	9.30
Lire turcesc	10.50	10.55
Imperial	9.50	9.55
Galbin	5.40	5.35
Seris. fonc. „Albina“ 6%	—	—
„ „ „ 5% „	—	—
Ruble rusesc	122.—	123.—
Mărci germane	57.—	57.50
Discontul 6—8% pe an.		

Cursul la bursa din Viena.

din 13 Octomvre a. c. 1891

Renta de aur 4%	103.95
Renta de hârtă 5%	100.75
Imprumutul căilor ferate ungare	
aur	115.50
do argint	97.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [1-ma emisiune]	111.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [2-a emisiune]	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare [3-a emisiune]	—
Bonuri rurale ungare	83.50
Bonuri croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vină unguresc	—
Imprumutul cu premiul unguresc	140.80
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	180.
Renta de hârtă austriacă	91.85
Renta de argint austriacă	90.85
Renta de aur austriacă	109.80
Losuri din 1860	106.90
Acțiunile băncii austro-ungare	10.23—
Acțiunile băncii de credit ungar	823.25
Acțiunile băncii de credit austr.	282.50
Galben împărătesc	5.57
Napoleon-d'or	9.30 1/2
Mărci 100 imp. germane	57.67 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	117.40

Proprietar:

Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil interinal:

Gregoriu Maior.

Nr. 1803—1891

677,3—1

PUBLICAȚIUNE

Scaunul orfanal orășenesc, ca oficiu pentru pertractarea rămasurilor face cunoscut, că Mercuri în 21 Octomvre 1891 la 11 ore a. m. se vor vinde cu licitație în Tergul vitelor de sub straje 2 armăsari negri, din rămasul după Susana Tief, reposită în 2 Octomvre 1891.

Brașov, 3 Octomvre 1891.

Scaunul orfanal orășenesc.

Lichtenfels lui Willmar.

Frate dragă, de te-aș putea numai îmbrățișa! Eu nu sciu, încât o se apucă sau întrăga mea fericire. Nu merită atâta fericire, atâta bucurie.

Înainte de a ceti mai departe, sărută-ți iubita nevastă foarte intimă și ougetă la frumoșele vōstre ore, și apoi ascultă, ce-ți povestese Herman.

Cu deplină convingere, că ziua de astăzi îmi deslăș sōrtea și așadără în dispozițiune adăncă mișcată, am mersă dimineața la Isidora, pentru de a o lua, precum i-am promis, la preumblare cătră scald. Nōptea nedurmită, în care numai la ea am putut gândi, a făcută decisiunile mele de er' premature și eu mă credeam la totul gata. Până la douăspre-dece ore eram încă liber, atunci așteptam pe tată-meu, și — pe sermana mea verișoră, căreia voiam să-i răpesc mirele.

Am alergat decă, ca să folosescă ora câtă se pōte mai bine. Noi am dejunat la casa de scaldă sub cort și încă nu mi-s'a dată nici un moment, în care să-mi descoperă sentimentele

mele Isidorei. În fine am preiectat o mică preumblare în Karlsruhe, care, nici un pătraru de oră dela scald, îți oferă o privelisce plăcută în valea Elbei.

Isidora se anină de brațul meu, er' bătrânii ne urmară. La jumătatea drumului îi întâlni un străin, pe care-l salută; ei stăteau pe loc, der noi mergeam totă mai departe. Seriositatea, ce-o aveam la inimă, se oglindă și în privirea Isidorei.

În fine ajunsem la Karlsruhe. Aprope tremurând am început: „Astfel sunt decă aproape dispărute frumoșele momente, în cari puteam să mă bucur de apropierea d-tale. Decă-mi voiu aduce vr'odată aminte de acăsta lume frumoșă“....

„Oh! atunci vă aduce-ți sigur și de mine aminte“, răspuse ea iute.

„Eu nici-odată nu voiu uita zilele acestea“.

Lini roșind ea și plecă capul. Atunci m'am aruncat la picioarele ei și i-am mărturisit sentimentele mele cele mai sante; am vădută străcurându-se o lacrimă din ochiul ei, voia să fugă, am reținut-o.

„Decide asupra mea!“ strigam în flacăra cea mai înaltă a patimei, „viitorul meu depinde dela acăstă oră“.

Atunci îmi răspuse lin, cu buze tremurând, și lacrimile i-se rostogoliră pe obraji: „Tatăl meu a decisă deja asupra sorții mele; nu — nu e permisă a Vă auzi cuvântul“.

Și pe mine mă cuprinse o înspăimântătoare reocelă în toate adăncurile inimii mele și o durere grozavă mă nimic. În fine m'am recules și aflându-mi erăși cuvinte, dizeu:

„Viitorul meu l'ai nimicit d-ta, lasă-mi cel puțin reamintirea trecutului, dă-mi un amanet al acestor zile!“

Atunci îmi dete tremurând batista, pe care se afla numele său, și lacrimile noastre ferbinți curgeau vale pe obraji.

Și cum eram noi încă perduți în durerile noastre, de-odată audă vocea tatălui meu la spate: „Dumneșu de-ve bine, copii! Voi sunteți deja bine cunoscuți!“

Speriat ne-am despărțit și stamă perplexi aci. „Na, na!“ strigă tatăl meu,

„o sărutare de mână nu-i nici o primejdie între voi amândoi. Veniți la inima mea, copii! așa-i că bătrânul Lichtenfels și-a întocmit bine isprăvile sale?“

Arzându-m'am aruncat le peptul tatălui meu și apoi iute la picioarele Isidorei mele, care cu strigătul: „vere Herman!“ cădă în brațele mele.

Astfel ne-am găsit; eu sunt cel mai fericit om pe sub sōre: Isidora e a mea, și eu sciu, că ea mă iubese! Willmar, vină cu Maria ta câtă mai curând; tu să contribui la festivitatea serbarei noastre, căci Isidora și eu ținem mult, ca aici să fim cununați. Reinvie încă-odată în amicul tău acestă suris de argint al timpului, care nu străluce nimenu de două ori, și binecuvântă pe Herman al tău în momentul cel mai sânt al vieții sale, cu credința și pietetea ta! Vină îngrabă tu, fericite, la cel fericit; vină, Isidora încă te rog prin mine să vii la cea mai frumoșă și de bucurie a sincerului tău Herman!

Dionisie Juga.

ANUNȚ.

Am onóre a încunoscința On. publică și On. mea clientelă, că mi-am strămutat locuința în Strada Caterinei No. 7 (în casele d-lui Klein, farmacistu), unde se află și

Atelierul meu de pantofăria.

Imi iau voiă totu-odată a face cunoscutu On. publicu, că după o esperiență de mai multu ani ca calfă în Bucuresci, am ajunsu în plăcuta pozițiune de a confecționa după măsură toate soiurile de încălțăminte, din materialu de prima calitate, durabile, esterioru elegantu și cu prețuri moderate.

Atragu deosebita atențiune asupra lucrărilor mele de lux, cari suntu de o confecțiune elegantă și cu gustu.

Cu înaltă stimă, Vasile Ocașianu, maiestru-pantofar.

671,8-3

ANUNȚU.

Cine voesce să câștige losuri și totdeodată să se bucure de șanse extraordinare de câștigu acela să ia parte la societatea ocașională de losuri Grupa G. înființată pe lângă reu-niunea de bancă din Budapesta A. G. la 216 losuri de statū și private provădute cu timbre austro-ungare numai cu 25 de părtași. — Câștigu peste 12 milióne — combinațiuni foarte favorabile. Șanse escelente de câștigu și numai 5 fl. plată lunară. Agenți se primescu cu condițiuni favorabile.

Ofertele se se adreseze la „Budapester Bankverein Act. Gesellschaft“ Elisabethplatz 19.

3 1

O specialitate necomparabilă

între toate apele minerale alcalin-acide din monarchia și străinătate este

apa minerală de „RÉPÁT“

care în urma compozițiunei pré fericeite a părților sale minerale și a conținutului esttraordinar în acid-carbonic se bucură de o valóre medicinală foarte mare și de unu renume universalu neîntrecutu.

Apa minerală de „RÉPÁT“ se întrebuintează ca medicamentu cu cele mai strălucite succese în contra conturbărilor de mistuire, în contra stărilor catarhalice a stomachului și a organelor respirătore, în contra maladielor rinichilor și a beșiceii etc., are unu efectu admirabilu la se-cręțiunea udatului și este recunoscutu ca remediu solvatoru neprețuibil.

Celū mai curatū și binefăcătorū productū naturalū.

Ca borvizū adevă beutū cu vinū.

nu se pôte compara această apă escelentă cu nici o altă apă minerală a continentului.

Șampagnulū apelorū minerale.

Conformă ordonanței înaltului ministeru de interne No. 5891/VIII din anulū 1890, apa minerală de Répát este supraveghiată ca apă medicinală după prescripțiunile legilorū sanitare.

Veritabilitatea apei se constată prin aceea, că dopulu sticlei tre-bue să fiă însemnatu cu: „K.-Impér Répát“. Decī să rógă a se observa această spre evitarea falsificărilorū prin alte ape inferióre.

Apa minerală de „RÉPÁT“ se găsesce în calitate prospētă și ve-ritabilă în depositulu subsemnatului; asemenea și în farmaci, în cele mai multe băcării și în toate birturile mai notabile.

Cu tótă stima

Administrațiunea isvorului Josef György,

Brașovū, Strada Michail Weiss (ulița poștei) No. 12.

662,50-19

Mersulū trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de statū r. u. valabilū din 20 Iulie 1891.

Table with multiple columns for train routes: Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta, B.-Pesta-Aradu-Teius, Teius-Aradu-B.-Pesta, Copșa-mică-Sibiu, etc. Includes departure times and fares.